Σύγχρονοι
Ἑλληνικοὶ Ἐκκλησιαστικοί
Αἱ ὑπηρεσίαι
[illegible]
σ. 475-478

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου κ. Ἱερώνυμος Γοργίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐγεννήθη ἐν τῇ πόλει Χίῳ κατὰ τὸ 1860, ἐκ γονέων Χίων. Ἀποφοιτήσας τῆς β΄ τάξεως τοῦ Γυμνασίου Χίου, μετέβη εἰς Κωνίπολιν κατὰ τὸ 1877, προσκλήσει τοῦ τότε ἐκλεγέντος Μητροπολίτου Μαρωνείας Ἱερωνύμου Γοργίου ἢ Γιούργα, πρώτου ἐξαδέλφου τοῦ πατρός του, καὶ εἰσήχθη τῇ προστασίᾳ του εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν Σχολήν. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῶν σπουδῶν του ἐχειροτονήθη διάκονος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Χίου Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Δ΄. τοῦ ἀπὸ Δέρκων.

Ἀποφοιτήσας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κατὰ τὸ 1885, εἰργάσθη παρὰ τῷ θείῳ του Μητροπολίτῃ τότε γενομένῳ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ἐπὶ δύο ἔτη καὶ ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, διωρίσθη Καθηγητὴς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς ἐν Ξυλοπόρτῃ καὶ ὡς τοιοῦτος ἐδημοσίευσε περισπούδαστον ἐν τῷ «Νεολόγῳ» ἱστορικὴν διατριβὴν περὶ τοῦ τίτλου τοῦ Οἰκουμεν. Πατριάρχου.

Ἀποποιηθεὶς τὴν προσενεχθεῖσαν τότε θέσιν αὐτῷ ὡς Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἅτε μὴ τυχὼν εὐρωπαϊκῆς μορφώσεως, ἐπανῆλθεν εἰς Πρέβεζαν, ὡς γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τοῦ θείου του, ἔνθα διέμεινε μέχρι τοῦ 1890, τοῦ θείου του προαχθέντος εἰς Μητροπολίτην Νικαίας.

Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης εἰργάσθη μὲ ζῆλον πολύν, ἀγαπηθεὶς καὶ προσηκόντως ἐκτιμηθεὶς ὑφ' ὅλων τῶν κατοίκων.

Κατὰ τὴν ἵδρυσιν ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως ἐν Ἠπείρῳ καὶ ἐν Πρεβέζῃ Σχολῶν ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ μαθητικῶν οἰκοτροφείων, εἰργάσθη ἐπιμελῶς, ὅπως μὴ ἐγκαθιδρυθῶσι ταῦτα, ὡς ἀποβλέποντα εἰς προπαγανδιστικοὺς σκοποὺς καὶ ἐπέτυχεν, ὑποστηριζόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ τότε Γενικοῦ Διοικητοῦ καὶ Στρατάρχου Ἀχμὲτ Ἐγιοὺπ Πασσᾶ καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ τότε διερμηνέως τοῦ Προξενείου Πανaγιώτου Καρατσινοῦ καὶ ὅλων τῶν προκρίτων τῆς Πρεβέζης εἰς τὸ νὰ διαλυθῶσι ταῦτα ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι. Ἔσχεν ἡ ἐργασία του αὕτη πολλὴν ἐθνικὴν σπουδαιότητα.

Μετὰ τὴν λύσιν τοῦ προνομιακοῦ ζητήματος, μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἰδιαιτέρου παρακολουθήσας τὴν ὅλην ἐθνικὴν δρᾶσιν τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἡρακλείας Γερμανοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐκτιμώμενος, προσελήφθη ὡς Πρωτοσύγκελλός του ἐν Ραιδεστῷ, τεταραγμένῃ οὔσῃ ἐξ ἰσχυρῶν κομματικῶν ἐρίδων, καὶ εἰργάσθη ἐπ' ὀλίγον ὡς Πρωτοσύγκελλος προαχθεὶς κατὰ τὸ 1892 εἰς Ἐπίσκοπον βοηθὸν τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου Ἡρακλείας Γερμανοῦ, ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Εἰρηνουπόλεως, μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 1897, διατελέσας γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς

τολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν διοικῇ καὶ διοικῆται ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία.

Ἀνατρέπονται δ' οὕτω ὑπ' αὐτοῦ καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ Μαυρερείου Καταστατικοῦ τεθεῖσαι σαθραὶ βάσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν οἰκοδομήματος. Ὅθεν, δυνάμει ἀκύρου καταστάσης ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς Μαυρερείου ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας διὰ τοῦ Συντάγματος, ἔπρεπε τὸ ταχύτερον, κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ 105 ἄρθρου αὐτοῦ τούτου τοῦ Συντάγματος, καὶ ἔργῳ νὰ ἀκυρωθῇ αὕτη, οἰκοδομουμένου ἐπὶ τῶν τεθεισῶν βάσεων τοῦ κανονικοῦ καὶ καταλλήλου νομοθετικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ οἰκοδομήματος.

Μητροπόλεως Ἡρακλείας, καθ' ὃ διάστημα ἐπὶ τῶν Ἀρμενικῶν σφαγῶν καὶ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου κατώρθωσεν ἀπὸ πολλοὺς κινδύνους νὰ διαφυλάξῃ διὰ τῆς συνέσεώς του τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Ραιδεστοῦ καὶ τοὺς Ἕλληνας χριστιανοὺς καὶ τοὺς Ἀρμενίους, διότι τότε ὅλος ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἐξ Ἀνατολῆς διὰ τῆς Ραιδεστοῦ διηυθύνετο.

Κατὰ τὸ 1897 ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου, Μητροπολίτου Ἡρακλείας ὄντος τοῦ θείου του. Κατὰ τὸ 1901 ἀνεκηρύχθη ἡ Ἐπισκοπὴ Καλλιουπόλεως εἰς Μητρόπολιν καὶ κατὰ τὸ 1902 προσεκλήθη Συνοδικός.

Ὡς τοιοῦτος διωρίσθη Πρόεδρος τῆς Ἐφορίας τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ Ἐφοροταμίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ὡς Πρόεδρος τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς δι' ὑπομνήματός του ἐζήτησεν ὅπως ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ ἱδρυθῇ διδασκαλεῖον τέλειον ὡς παράρτημα αὐτῆς, τῶν μαθημάτων ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἑβδόμης τάξεως αὐτῆς καὶ προστιθεμένων ἀκόμη δύο τάξεων καὶ πρὸς τούτοις ἰδιαίτερον παράρτημα Ἐμπορικῆς καὶ Γλωσσικῆς Σχολῆς, καθόσον, ὡς ἔγραφε τότε, ἡ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολὴ ὡς ἀνωτάτη καὶ ἐθνικὴ Σχολὴ ἔπρεπε ν' ἀνταποκρίνηται εἰς ὅλας τὰς ἐκπαιδευτικὰς καὶ ἐθνικὰς ἀνάγκας.

Τὰς προτάσεις αὐτοῦ ἡ τότε Ἐφορία τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ἀπεδέξατο καὶ ἐκθύμως υἱοθέτησε καὶ συνειργάσθη μετ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ὁ τότε Σχολάρχης ἀείμνηστος Σάρδεων Μιχαήλ, πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῶν. Παρὰ τὴν ἀντίδρασιν, ἥτις ἐδημιουργήθη τότε καὶ τὴν ἀντίθετον γνώμην τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄, ἀμφότεραι αἱ Σχολαὶ ἱδρύθησαν ἔστω καὶ ἀτελῶς.

Ὡς Μητροπολίτης Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου ἀφῆκε παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀλλοφύλοις τὰς πλέον ἀγαθὰς ἀναμνήσεις ὡς καλοῦ ποιμένος.

Κατὰ τὸ 1909, ἐπιμόνῳ γνώμῃ καὶ ὑποδείξει τῶν ἀειμνήστων Μητροπολιτῶν Χίων, Φοροπούλου καὶ Σγουροῦ, ὡς ἐκ τῶν Χίων ὁ μᾶλλον κατάλληλος, ἐξελέγη Μητροπολίτης Χίου καὶ ἠξιώθη ὡς τοιοῦτος νὰ ἴδῃ τὴν πατρίδα του ἀπελευθερουμένην ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ νὰ λησμονήσῃ ἀμέσως ὅλας τὰς πικρίας καὶ τοὺς διωγμούς, οὓς ὑπέστη ἐκ τῶν κομματικῶν ἐρίδων καὶ ἀντιζηλιῶν, ἐξ ὧν ἐκινδύνευσε καὶ νὰ ἐξορισθῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων, καταγγελθεὶς ὡς ἐνεργῶν διὰ τὴν ἕνωσιν τῆς Χίου καὶ τῶν Δωδεκανήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ